

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1983 / 2526

เสวนาเพื่อสันติภาพ ความท้าทายต่อยุคสมัยเรา

1. ในวาระเริ่มปีใหม่ 1983 ซึ่งเป็นวันสันติสากลครั้งที่ 16 ข้าพเจ้าขอมอบสารฉบับนี้ให้ท่านในหัวข้อ *การเสวนาเพื่อสันติภาพ ความท้าทายสำหรับยุคสมัยของเรา* ข้าพเจ้าขอส่งสารนี้ไปถึงทุกคนที่เป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างสันติภาพ ผู้นำประชาชาติ เจ้าหน้าที่การระหว่างประเทศ นักการเมือง นักการทูต และข้าพเจ้ายังส่งสารถึงพลเมืองของแต่ละประเทศอีกด้วย ที่จริงทุกคนได้รับเรียกจากความจำเป็นที่จะต้องตระเตรียมสันติภาพที่แท้จริงต้องทะนุบำรุงรักษาไว้ หรือสร้างสรรค์ขึ้นใหม่บนพื้นฐานที่หนักแน่นและเป็นธรรม บัดนี้ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าการเสวนาที่แท้จริงเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับสันติภาพดังกล่าว ใช้ การเสวนานี้จำเป็น ไม่ใช่เป็นแค่โอกาส การเสวนาเป็นเรื่องยาก แต่ก็เป็นไปได้ แม้ว่าจะมีอุปสรรคที่ความจริงเรียกร้องให้เราคำนึงถึง ดังนั้น การเสวนาจึงเป็นการท้าทายที่แท้จริง ข้าพเจ้าเชื่อเชิญท่านให้เข้าร่วมในความพยายามนี้ ข้าพเจ้าเชื่อเชิญท่านมิใช่เพราะวัตถุประสงค์อื่นใดนอกจากการที่ข้าพเจ้าและสันตะสำนักต้องการมีส่วนร่วมสร้างสันติภาพ โดยยึดถือเอาความใฝ่ฝันของมนุษยชาติเข้ามาไว้ในจิตใจ ในฐานะที่เป็นทายาทชาวของพระคริสต์ และในฐานะบุคคลแรกที่รับผิดชอบต่อสารนี้ ซึ่งที่สำคัญก็คือเป็นสารแห่งสันติภาพสำหรับทุกคน

ความใฝ่ฝันของประชาชนต่อสันติภาพและการเสวนา

2. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า ข้าพเจ้าดำเนินการเช่นนี้ ก็เพื่อประกาศความใฝ่ฝันพื้นฐานของมนุษย์ทั้งชายและหญิงในยุคสมัยของเรา มิใช่ความปรารถนาในสันติภาพที่ได้รับการยืนยันจากผู้นำทุกท่านที่ประกาศความตั้งใจดีต่อประเทศของตน หรือในปฏิญญาต่างๆ ที่พวกเขาประกาศต่อประเทศอื่นดอกหรือ มีพรรคการเมืองใดบ้างที่ได้กำหนดโครงการสร้างสรรค์สันติภาพไว้ในแผนนโยบายของตน สำหรับองค์การระหว่างประเทศ องค์การเหล่านี้ตั้งขึ้นมาเพื่อสร้างและค้ำประกันสันติภาพ และยังคงยึดถือวัตถุประสงค์นี้ไว้แม้จะมีอุปสรรคใดๆ ก็ตาม ประชามติก็เช่นกัน หากมิได้มีการปลุกระดมเพราะทิวหรือความไม่พอใจต่อความอยุติธรรม ก็ยังต้องการหนทางสันติเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ มีขบวนการจำนวนมากเพิ่มขึ้นที่ทำงานด้วยความโปร่งใสและความ

จริงใจเพื่อช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องขจัดไม่เพียงแค่สงครามทุกชนิด แต่ขจัดทุกสิ่งทุกอย่างที่ก่อให้เกิดสงครามด้วย โดยทั่วไป พลเมืองปรารถนาบรรยากาศแห่งสันติภาพที่จะเป็นหลักค้ำประกันสำหรับพวกเขาในการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาต้องเผชิญกับวิกฤติทางเศรษฐกิจที่คุกคามคนงานทุกคน ดังเช่นที่เกิดขึ้นในยุคของเรา

แต่ก็มีความจำเป็นที่จะต้องหันกลับไปหาบทสรุปที่มีเหตุผลเกี่ยวกับความใฝ่ฝันนี้ ซึ่งน่ายินดีที่แพร่กระจายออกไปในวงกว้าง สันติภาพจะไม่ถูกสร้างขึ้น ไม่อาจบำรุงรักษาเอาไว้ได้ นอกเสียจากว่าเราจะมีวิธีการ และวิธีการที่ดีที่สุดคือการยึดทัศนคติว่าด้วยการเสวนา นั่นคือการนำเสนอกลไกและสารการเสวนาด้วยความอดทนในพื้นที่ที่สันติภาพถูกคุกคาม หรือมีการประนีประนอมเรียบร้อยแล้ว ทั้งในครอบครัว สังคม ระหว่างประเทศ หรือระหว่างกลุ่มประเทศด้วย

ประสบการณ์ในอดีตแสดงให้เห็นความสำคัญของการเสวนา

3. *ประสบการณ์แห่งประวัติศาสตร์* แม้กระทั่งประวัติศาสตร์ในยุคที่เพิ่งผ่านมา แสดงให้เห็นข้อเท็จจริงที่ว่า การเสวนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสันติภาพที่แท้จริง จะเป็นการง่ายที่จะหากรณีความขัดแย้งที่ร้ายแรง แต่ก็มีกรณีหลีกเลี่ยงหรือละเลยสงครามเพราะฝ่ายที่เกี่ยวข้องเชื่อในคุณค่าของการเสวนาและมีการเสวนานี้ในการเจรจาที่ใช้เวลายาวนานและจริงใจ ตรงกันข้าม ในกรณีที่มีความขัดแย้งและความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ไม่ลงรอยกัน เราสามารถนับกรณีความขัดแย้งที่ใช้อาวุธได้มากกว่าร้อยห้าสิบกกรณีนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ทั้งนี้เพราะมิได้มีการเสวนาเกิดขึ้นแต่ประการใด หรือมีเช่นนั้นการเสวนาที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงการเสวนาที่จอมปลอมเท่านั้น หรือเป็นเพียงเล่ห์กล และมีได้รับความสำคัญแต่ประการใด ปีที่เพิ่งผ่านไปก็แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงและสงครามที่น่าตื่นตระหนก ประชาชนแสดงให้เห็นว่าพวกเขาเลือกใช้อาวุธมากกว่าจะพยายามเข้าใจกันและกัน ถูกต้อง แม้ว่าจะมีสัญญาของความหวังควบคู่กันไปก็ตาม แต่ปี 1982 ก็นำความหดหู่และความเสียหายมาสู่ความทรงจำของครอบครัวเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นรสชาติที่ขมขื่นของน้ำตาและความตาย

การเสวนาเพื่อสันติภาพเป็นสิ่งจำเป็น

4. ในปัจจุบัน ใครกันที่จะกล้ากล่าวถึงสงครามที่ยังคงดำเนินต่อไป หรือภาวะสงครามหรือความผิดหวังอย่างลึกซึ้งซึ่งที่สงครามทิ้งไว้ให้ ใครกันที่จะกล้าคาดการณ์อย่างไม่เกรงกลัวว่าจะเกิดสงครามที่น่ากลัวและขยายวงมากขึ้น และยังคงเป็นภัยคุกคามอยู่ มิใช่เรื่องจำเป็นดอกหรือที่จะยินยอมทำทุกอย่างเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม หรือแม้กระทั่งสิ่งที่ผู้มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับ

สงครามที่เรียกอย่างสละสลวยว่า “สงครามในวงจำกัด” ซึ่งยินยอมต่อความชั่วร้ายโดยกล่าวว่า สงครามทุกกรณีต้องมีความสูญเสียด้วยชีวิตมนุษย์ ความทุกข์ทรมาน ความเสียหายของสิ่งที่ จำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ และการพัฒนา โดยยังมีได้นับรวมการรบกวนต่อความสงบที่จำเป็น ความเสียหายต่อโครงสร้างของสังคม การไม่ไว้วางใจกันและความเกลียดชังที่นับวันรังแต่จะรุนแรง ยิ่งขึ้น ซึ่งสงครามกระทำต่อเพื่อนบ้านของเรา ทุกวันนี้ สงครามในรูปแบบเดิมนับวันมีแต่การ สंहारกันมากขึ้น เมื่อเรารู้ถึงผลอันโหดร้ายที่สงครามนิวเคลียร์จะก่อให้เกิดขึ้น มีความจำเป็น จะต้องหยุดยั้งสงครามหรือระงับภัยคุกคาม ยิ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนมากขึ้น และดังนั้น เราก็จะเห็นถึง ความจำเป็นที่จะต้องหันไปหาการเสวนา ความเข้มแข็งทางการเมืองในฐานะที่เป็นเรื่องสำคัญ พื้นฐานมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะต้องหลีกเลี่ยงการหันไปหาอาวุธ

การเสวนาเพื่อสันติภาพเป็นไปได้

5. แต่ประชาชนในปัจจุบันบางคน ซึ่งถือว่าตนเองเป็นผู้อยู่กับความเป็นจริง ยังคงสงสัย เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการเสวนาและประสิทธิภาพของวิธีการนี้ ยิ่งหากสถานการณ์ตึงเครียด และไม่อาจคืนดีกันได้ราวกับว่าจะไม่เปิดโอกาสให้มีการตกลงกันแต่ประการใด ที่ผ่านมามี ประสิทธิภาพเชิงลบมากมายเพียงใด และกี่ครั้งที่ต้องประสบความล้มเหลว สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนจะ สนับสนุนความคิดที่ไม่มีภาพลวงเช่นนี้

กระนั้นก็ดี การเสวนาเพื่อสันติภาพก็เป็นไปได้ และยังเป็นไปได้เสมอ นี้มิใช่เรื่องเพื่อผัน นอกจากนั้น แม้ว่าการเสวนาดูเหมือนว่าจะเป็นไปไม่ได้ และเมื่อเรามาถึงจุดของการเผชิญหน้า ด้วยอาวุธแล้ว แต่ก็ยังมีสิ่งจำเป็นหรือ หลังกความเสียหายจากสงคราม ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงพลัง ของผู้ชนะ แต่ก็มิได้แก้ไขอะไรในเรื่องของสิทธิที่ต่างก็แสวงหา นี้มิใช่เรื่องจำเป็นที่จะแสวงหาการ เสวนาดอกหรือ กล่าวตามความจริง ความเชื่อมั่นที่ข้าพเจ้ายืนยันในที่นี้มีได้เป็นการตอบสนองต่อ โชคชะตา แต่ตอบสนองต่อความเป็นจริง เป็นการพิจารณาธรรมชาติที่ลึกซึ้งของมนุษย์ ผู้ที่มีความ เชื่อในพระคริสต์ จะเข้าใจเรื่องนี้ได้ง่ายกว่า แม้ว่าพวกเขาจะมีความเชื่อในความอ่อนแอและ ความบาปแต่กำเนิดที่ยั่วยุจริตใจมนุษย์นับแต่เริ่มต้นก็ตาม แต่มนุษย์แต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เชื่อใน พระคริสต์หรือไม่ก็ตาม ยังคงมีความสุขุมและเข้าใจอย่างแจ่มชัดถึงความเป็นไปได้ที่จิตใจของพี น็องของตนจะแข็งกระด้าง พวกเขาจะต้องมีความเชื่อมั่นอย่างเพียงพอในตัวมนุษย์และเชื่อมั่นใน ความสามารถที่พิจารณาด้วยเหตุผล พร้อมกับเข้าใจว่าอะไรดี ยุติธรรม ถูกต้อง และมีโอกาสที่ เขาจะแสดงความรักฉันพี่น้องและมีความหวัง ตามทำนองคลองธรรม ทั้งนี้ก็เพื่อมุ่งหันไปหาการ เสวนาและความเป็นไปได้ที่จะดำเนินการเสวนาอีก ไข้แล้ว ในท้ายที่สุดประชาชนจะสามารถ

เอาชนะการแบ่งแยก ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ แม้ว่าผู้คัดค้านจะเป็นพวกหัวรุนแรงก็ตาม โดยเฉพาะเมื่อแต่ละฝ่ายเชื่อมั่นว่าฝ่ายตนกำลังปกป้องความยุติธรรมอยู่ หากพวกเขาเชื่อในคุณค่าของการเสวนา หากพวกเขายอมรับที่จะพบกันเพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติวิธีและมีเหตุผล การนี้จะมีผลอย่างมากขึ้นที่พวกเขาจะต้องไม่ปล่อยให้ตัวเองสิ้นหวังเพราะความล้มเหลวที่เกิดขึ้น เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่พวกเขาจะต้องเห็นชอบที่จะเริ่มนำเสนอการเสวนาที่แท้จริงอย่างไม่หยุดหย่อน โดยการขจัดอุปสรรค และโดยการกำจัดจุดอ่อนของการเสวนา ซึ่งข้าพเจ้าจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป และมุ่งไปสู่จุดหมายในวิถีทางที่จะนำไปสู่สันติภาพตามข้อเรียกร้องและเงื่อนไขทั้งหมด

คุณค่าของการเสวนาที่แท้จริง

6. ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ในเวลานี้ที่จะคิดถึงคุณภาพของการเสวนาที่แท้จริง ในลำดับแรกเป็นคุณภาพของการเสวนาระหว่างบุคคล แต่ข้าพเจ้ากำลังคิดถึงโดยเฉพาะคุณภาพของการเสวนาระหว่างกลุ่มสังคม ระหว่างกลุ่มการเมืองต่างๆ ในประเทศ ระหว่างรัฐประเทศในประชาคมระหว่างประเทศ คุณภาพของการเสวนายังใช้ได้กับกลุ่มมนุษย์ต่างๆ ที่แตกต่างกันและกัน และต้องเผชิญหน้าซึ่งกันและกันในด้านเผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม อุดมการณ์ หรือศาสนา ดังนั้นนักศึกษาสงครามวิทยายอมรับว่า ความขัดแย้งส่วนใหญ่มีรากมาจากเรื่องดังกล่าวนี้ ในเวลาเดียวกัน ก็เชื่อมโยงกับความเป็นปรปักษ์กันในปัจจุบันระหว่างตะวันออกและตะวันตกในด้านหนึ่ง และระหว่างเหนือและใต้ อีกด้านหนึ่ง

การเสวนาเป็นหัวใจและเป็นองค์ประกอบสำคัญของความคิดทางจริยธรรมระหว่างมนุษย์ไม่ว่าเขาจะเป็นใครก็แล้วแต่ ด้วยการแลกเปลี่ยน การสื่อสารระหว่างมนุษย์ที่ภาษาเป็นเครื่องมือทำให้เกิดขึ้นได้นี้ ที่จริง การเสวนาก็คือการแสวงหาร่วมกันนั่นเอง

โดยพื้นฐาน การเสวนามุ่งมั่นค้นหาว่าอะไรจริง อะไรดี และยุติธรรมสำหรับทุกคน ทุกกลุ่ม และทุกสังคม ในกลุ่มที่เราแต่ละคนเป็นสมาชิก หรือในกลุ่มที่แสดงตนว่าเป็นฝ่ายต่อต้านด้วย

ประการแรก การเสวนาเรียกร้อง การเปิดใจและการต้อนรับ แต่ละฝ่ายควรอธิบายความคิดของตน แต่ก็ควรรับฟังคำอธิบายสถานการณ์ที่อีกฝ่ายอธิบายด้วย รู้สึกอย่างจริงจังถึงปัญหาแท้จริงที่อีกฝ่ายต้องเผชิญ สิทธิของพวกเขา และความยุติธรรมที่พวกเขาตระหนัก วิธีการแก้ไขที่สมเหตุสมผล สันติภาพจะเกิดขึ้นได้อย่างไรหากฝ่ายหนึ่งไม่ยอมพิจารณาเงื่อนไขของการดำรงอยู่ของอีกฝ่ายหนึ่ง

ดังนั้นการเข้าร่วมการเสวนา จึงเรียกร้องให้แต่ละฝ่ายยอมรับ *ความแตกต่างและธรรมชาติ* เฉพาะของอีกฝ่ายหนึ่ง การเสวนายังเรียกร้องให้แต่ละฝ่ายตระหนักถึงสิ่งที่แบ่งแยกพวกเขาออกจากกัน และก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดความตึงเครียดตามมา โดยมีได้ประณามเพราะพลาด เวลา หรือข้อจำกัดในสิ่งที่รู้ว่าเป็นความจริงและยุติธรรม เพราะนี่จะนำไปสู่การประนีประนอมที่ สั่นคลอน และในอีกด้านหนึ่ง เราก็ไม่ควรพยายามลดค่าอีกฝ่ายลงเป็นเพียงวัตถุ แต่ควรเห็นว่าอีก ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ที่มีปัญญา อิศระ และรับผิดชอบด้วยตัวเอง

ในเวลาเดียวกัน การเสวนาก็คือการแสวงหาว่าอะไรคือ *สิ่งที่ยังคงเป็นปัจจัยร่วมกันของ ประชาชน* แม้กระทั่งในช่วงเวลาที่มีความตึงเครียด การคัดค้าน และความขัดแย้ง ในแง่นี้ การ แสวงหาคือการทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเป็นเพื่อนบ้าน นี่คือการยอมรับการมีส่วนร่วม การแบ่งปันความ รับผิดชอบต่อความจริงและความยุติธรรม นี่คือการนำเสนอและศึกษาหลักเกณฑ์ที่เป็นไปได้เพื่อ การคืนดีกันอย่างจริงจัง ในที่ซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับการปกป้องที่เป็นธรรมในผลประโยชน์ และชื่อเสียงของฝ่ายที่ตนเป็นผู้แทนเข้ากับใจที่ยุติธรรมและเคารพเหตุผลของอีกฝ่ายหนึ่ง รวมทั้ง การเรียกร้องของประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นปัจจัยร่วมกันของทั้งสองฝ่าย

นอกจากนั้น นับวันก็จะยิ่งชัดเจนมากยิ่งขึ้นมิใช่หรือที่ประชาชาติทั้งมวลของโลกพบว่าตนเอง อยู่ในสถานการณ์ของการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ใครก็ตาม ที่พยายามที่จะเป็นอิสระจากสมานฉันท์นี้ในไม่ช้าก็จะต้องพบกับความยากลำบากด้วยตนเอง

ในที่สุดการเสวนาที่แท้จริงคือการแสวงหาสิ่งที่ดีด้วยสันติวิธี นี่คือการความมุ่งมั่นยืนหยัดที่ จะต้องพึ่งพาหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นไปได้ไม่ว่าเป็นการเจรจา การไกล่เกลี่ย หรือการตัดสินโดย ศาล การดำเนินการไปตามหนทางที่ปัจจัยต่างๆ นำประชาชนมาร่วมกันเช่นนี้จะมีชัยเหนือปัจจัย แห่งการแบ่งแยกหรือความเกลียดชัง นี่คือการยอมรับศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่ไม่อาจล่วงละเมิดได้ เป็นการเคารพในชีวิตมนุษย์ นี่คือ *ความเสี่ยงต่อธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์* ต่อการเรียกให้พวกเขา ก้าวเดินไปข้างหน้า พร้อมกับชุมชน โดยการประสานความคิด เจตนา และจิตใจเพื่อเป้าหมาย ที่พระเจ้าสร้างได้ทรงกำหนดไว้สำหรับพวกเขา เป้าหมายนี้คือการทำให้โลกเป็นที่ที่ที่เหมาะสมสำหรับ มนุษย์ทุกคนดำรงชีวิตอยู่ คุณค่าทางการเมืองของการเสวนาดังกล่าวจึงไม่อาจล้มเหลวที่จะ ก่อให้เกิดผลสำหรับสันติภาพได้ สมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ผู้ทรงดำรงตำแหน่งก่อน ข้าพเจ้า ทรงอุทิศเนื้อที่ส่วนใหญ่ในพระสมณสาสน์ *Ecclesiam Suam* ให้กับเนื้อหาว่าด้วยการ เสวนา พระองค์ทรงนิพนธ์ไว้ว่า “การเปิดใจต่อการเสวนาที่ไม่เห็นแก่ตัว มีวัตถุประสงค์ที่เป็นเหตุ เป็นผล และเปิดเผยตรงไปตรงมา ถือเป็นประกาศที่หวังสันติภาพที่เป็นอิสระและจริงจัง การ เสวนาดังกล่าวจะปราศจากการเสแสร้ง เป็นปฏิปักษ์กัน การหลอกลวง และการทรยศ (AAS 56,

1964 หน้า 654) คุณค่าการเสวนาเรียกร้องผู้นำทางการเมืองในปัจจุบันให้มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ความจริงใจ และความกล้าหาญ ไม่เพียงแต่มีต่อประชาชาติอื่นๆ เท่านั้น แต่ยังต้องมีต่อประชาชาติ ของประชาชนของตนด้วย สิ่งนี้เรียกร้องให้มีการสื่อสารกันอย่างแท้จริง แต่ไม่มีความเป็นไปได้อื่น ใด หากมีการคุกคามจากสงคราม และแน่นอน ต้องไม่ใช่ภาพมายา ทั้งนี้เป็นการง่ายที่จะกล่าวอ้างคำของบุคคลร่วมสมัยของเราที่ได้รับเกียรติโดยการปฏิบัติสิ่งเหล่านี้

อุปสรรคของการเสวนา และรูปแบบการเสวนาที่จอมปลอม

7. ในอีกด้านหนึ่ง ดูเหมือนว่าจะเป็นการดีที่จะชี้ให้เห็นอุปสรรคสำคัญต่อการเสวนาเพื่อ สันติภาพ

ข้าพเจ้ามิได้หมายถึงความยากลำบากที่มีในการเสวนาทางการเมือง เช่น ความยากลำบาก ที่พบเป็นประจำในการประสานประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมแต่ขัดแย้งกัน แต่ยังมีความยากลำบากที่ พบประจำในการเน้นเงื่อนไขเสี่ยงในการดำรงอยู่โดยไม่สามารถชี้ให้เห็นความยุติธรรมที่อีกฝ่าย หนึ่งกล่าวถึงอย่างถูกต้อง

ข้าพเจ้ากำลังคิดถึงสิ่งใดที่ทำลายหรือปิดกั้นกระบวนการเสวนาตามปกติ ข้าพเจ้าได้ชี้แจงให้ เป็นที่เข้าใจแล้วว่า การเสวนาถูกปิดกั้นโดยการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะไม่ยอมอ่อนข้ออะไร หรือ การปฏิเสธที่จะรับฟัง โดยอ้างว่าเป็นมาตรการด้านความยุติธรรมโดยตนเองเพียงฝ่ายเดียว ท่าที่ ดังกล่าวจะนำไปสู่ความเห็นแก่ตัวอย่างตาบอดและหูหนวกเท่านั้นเอง หรือบ่อยๆ เป็นเพียงแค่ เจตจำนงที่จะได้มาซึ่งอำนาจของผู้นำเท่านั้นเอง และปรากฏว่าท่าทีนี้ไปสอดคล้องกับ แนวความคิดเกินจริงและล้าสมัยเกี่ยวกับอธิปไตยและความมั่นคงของรัฐ กล่าวอีกนัยหนึ่ง รัฐ กำลังเสี่ยงที่จะกลายเป็นวัตถุแห่งการบูชาที่ไม่อาจตั้งคำถามได้ รัฐกำลังเสี่ยงในการสร้าง ความชอบธรรมต่อการกระทำที่กำลังเป็นปัญหามากที่สุด ด้วยการใช่วิธีการต่างๆ ที่มีพลังเพื่อ การโฆษณาชวนเชื่อดังกล่าว การบูชาดังกล่าว ซึ่งเราจะต้องไม่ไปปะปนกับการรักษาชาติของตนตาม ความเข้าใจที่ถูกต้อง อาจเป็นอุปสรรคต่อความรู้สึกในการวิพากษ์และศีลธรรมของพลเมืองที่มี ความสำนึกมากกว่า และสามารถกระตุ้นให้พวกเขาเข้าสู่สงครามได้

ด้วยเหตุผลที่ดีกว่า เราจะต้องกล่าวถึงการใช้การโกหกเชิงกลวิธีและโดยเจตนา ซึ่งใช้ภาษาไป ในทางที่ผิดๆ และส่งผลให้เกิดวิธีการโฆษณาที่สลับซับซ้อนที่สุด เต็มไปด้วยการหลอกลวงและ ปิดเปลือกการเสวนา และนำไปสู่ความก้าวร้าว

ในท้ายที่สุด ในขณะที่บางฝ่ายยึดติดอยู่กับ *อุดมการณ์* ซึ่งแม้ว่าจะมีการแถลงออกมา แต่ก็ขัดแย้งกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ ต่อความไฝ่ฝันตามหลักเหตุผลที่ถูกต้อง นั่นคือกฎแห่งธรรมชาติที่เป็นอมตะ (เทียบ สมณสาสน์ *สันติภาพในโลก*, AAS 55, 1963, หน้า 300) อุดมการณ์ที่มองพลังแห่งแรงจูงใจของประวัติศาสตร์ในการต่อสู้ ที่มองว่าพลังเป็นบ่อเกิดแห่งสิทธิ และมองการแยกแยะของศัตรูว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเมือง เมื่อนั้นการเสวนาก็เป็นเรื่องที่กำหนดไว้แต่ต้นแล้ว และจะไม่บังเกิดผล หรือหากการเสวนาจะยังมีอยู่ มันก็เป็นสิ่งที่ผิวเผินและเป็นเท็จ การเสวนาจะกลายเป็นเรื่องยากมาก แม้ว่าจะไม่ถึงกับเป็นไปไม่ได้ก็ตาม สิ่งก็ตามมาคือการขาดการสื่อสารระหว่างประเทศและกลุ่มประเทศ แม้แต่สถาบันระหว่างประเทศก็พิการ และการเสวนาที่ล้มเหลวก็ทำให้เสี่ยงต่อการนำไปสู่การแข่งขันกันสะสมอาวุธ อย่างไรก็ตาม แม้ดูเหมือนว่าจะถึงทางตันที่แต่ละคนสนับสนุนอุดมการณ์ก็ตาม ความพยายามที่จะมีการเสวนาที่โปร่งใสยังคงจำเป็นเพื่อปลดปล่อยสถานการณ์และทำงานเพื่อการสร้างสันติภาพที่เป็นไปได้ เราจะต้องกระทำสิ่งนี้โดยคำนึงถึงสามัญสำนึก ความเป็นไปได้ของอันตรายสำหรับทุกคนและความไฝ่ฝันที่ชอบธรรมที่ประชาชาติเองยึดถือ

การเสวนาในระดับประเทศ

8. การเสวนาเพื่อสันติภาพในประการแรก จะต้องสร้าง *ในระดับประเทศ* เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนรวม ในขณะที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ ความพยายามร่วมเพื่อสันติภาพจะต้องดำเนินต่อไปอย่างไม่มีสิ้นสุด ในการใช้เสรีภาพและปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นประชาธิปไตยสำหรับทุกคน ต้องขอบคุณโครงสร้างของการมีส่วนร่วม และต้องขอบคุณวิธีการต่างๆ มากมายในการคืนดีกันระหว่างนายจ้างและคนงาน ในลักษณะการเคารพและคำนึงถึงกลุ่มทางวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มทางศาสนาที่ประกอบกันเป็นประเทศ ในกรณีโชคไม่ดีที่ไม่มีการเสวนาระหว่างรัฐบาลและประชาชน สันติภาพในสังคมก็ถูกคุกคามหรือขาดหายไป ก็เหมือนกับสถานะของสงครามนั่นเอง แต่ประวัติศาสตร์และการสังเกตการณ์ในปัจจุบันแสดงให้เห็นว่าประเทศต่างๆ ประสบความสำเร็จหรือกำลังประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดในประเทศเหล่านั้น หรือแม้แต่เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งขึ้น โดยการใช้วิธีการเสวนาซึ่งมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ประเทศเหล่านี้ยังได้ผ่านกฎหมายที่มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการเคารพกระบวนการทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวม

การเสวนาระหว่างประเทศ

9. หากการเสวนาแสดงให้เห็นผลในระดับชาติ ทำไมจะเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดขึ้นในระดับนานาชาติด้วย เป็นความจริงที่ปัญหาจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ฝ่ายต่างๆ และผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องจะมามาก และค่อนข้างจะแตกต่างกัน แต่วิธีการที่ดีที่สุดยังคงเป็นการเสวนาที่จริงจังและอดทน หากไม่มีการเสวนานี้ระหว่างประเทศ ก็จะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะหวนกลับสู่การเสวนาอีกครั้ง หากการเสวนามีไม่เพียงพอ ก็จะต้องพยายามให้มีมากขึ้น การเสวนาไม่ควรถูกทอดทิ้งโดยหันไปหาการใช้อาวุธเพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง และความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ในเรื่องนี้มีใช้ตกอยู่กับฝ่ายที่ขัดแย้งกันเท่านั้น ซึ่งยากที่จะขจัดกิเลสของทั้งสองฝ่ายให้ออกไปได้ แต่ยังเป็นความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่กว่าของประเทศที่มีอำนาจมากกว่าที่เพิกเฉยที่จะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายหันหน้ามาเสวนากัน แต่กลับผลักดันให้พวกเขาเข้าสู่สงคราม หรือส่งเสริมพวกเขาโดยการค้าอาวุธ

การเสวนาระหว่างประเทศจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นอย่างสูงว่าประโยชน์ของประชาชนไม่อาจเกิดขึ้นได้ในท้ายที่สุด หากมันขัดแย้งกับประโยชน์ของผู้อื่น ทุกคนมีสิทธิเหมือนกัน และสามารถเรียกร้องชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีในฐานะของพลเมืองเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีความคืบหน้าในการเอาชนะการแบ่งแยกจอมปลอมซึ่งเป็นมรดกจากอดีต และความเป็นปรปักษ์กันระหว่างค่ายต่างๆ นอกจากนี้ ยังจะต้องให้การยอมรับมากขึ้นต่อการที่ประเทศต่างๆ ต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้นด้วย

เนื้อหาของของการเสวนาระหว่างประเทศ

10. หากเราต้องการกำหนดเนื้อหาของของการเสวนาระหว่างประเทศอย่างแน่ชัด เราก็สามารถที่จะบอกได้ถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของมนุษย์ ความยุติธรรมระหว่างประชาชาติ เศรษฐกิจ การลดและกำจัดอาวุธ และประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ

ถูกต้องแล้วเนื้อหาจะต้องมุ่งการยอมรับมนุษย์แต่ละคนและกลุ่มตามลักษณะของพวกเขา ตามคุณลักษณะดั้งเดิมของตน ด้วยเสรีภาพที่พวกเขาต้องการ และการใช้สิทธิพื้นฐานของพวกเขา ในเรื่องนี้ เราสามารถคาดหวังว่า ระบบกฎหมายระหว่างประเทศสามารถรับคำอุทธรณ์ของผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิได้มากขึ้น และเราสามารถคาดหวังกฎหมายที่มีวิธีการทรงประสิทธิภาพในการทำให้ผู้มีอำนาจของตนเคารพได้

หากความยุติธรรมในทุกรูปแบบเป็นบ่อเกิดแห่งความรุนแรงและสงคราม เราก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวว่า การเสวนาเพื่อสันติภาพไม่อาจแยกออกจากการเสวนาเพื่อความยุติธรรมในนามของประชาชาติที่ต้องทนทรมานจากความคับข้องใจและการครอบงำโดยผู้อื่น

การเสวนาเพื่อสันติภาพ จำเป็นจะต้องมีการปรึกษาหารือกันในเรื่องกฎเกณฑ์ที่กำหนดชีวิตด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะแนวโน้มที่มุ่งไปสู่ความรุนแรงและสงครามยังคงปรากฏในสังคม ที่เต็มไปด้วยความโลภและมุ่งแสวงหาวัตถุปัจจัย สังคมที่ทำให้คนร่ำรวยที่มีจำนวนน้อยปฏิเสธประชาชนจำนวนมากไม่ได้รับสิทธิพื้นฐานที่จะมีอาหาร การศึกษา สุขอนามัย และชีวิต (เทียบพระธรรมบัญญัติว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 69) นี่คือความจริงในแต่ละประเทศ แต่ก็เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะหากความสัมพันธ์ทวิภาคียังคงดำเนินต่อไปตรงจุดนี้ การเปิดรับต่อความสัมพันธ์พหุภาคี โดยเฉพาะในกรอบขององค์การระหว่างประเทศ จะนำมาซึ่งโอกาสไปสู่การเสวนาที่เสมอภาค และมุ่งไปสู่ความยุติธรรมมากขึ้น

เห็นได้ชัดว่าเนื้อหาในการเสวนาระหว่างประเทศยังเกี่ยวข้องกับอันตรายของการแข่งขันกันสะสมอาวุธเพื่อหาทางลดอาวุธอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวถึงในสารที่ส่งไปถึงองค์กรสหประชาชาติเมื่อเดือนมิถุนายนปีที่แล้ว และสอดคล้องกับสารที่สมาชิกนักวิชาการของสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งสันตะสำนักได้หยิบยกขึ้นมาศึกษาในนามของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ส่งสารนี้ไปถึงผู้นำประเทศมหาอำนาจนิวเคลียร์ทั้งหลาย ที่เศรษฐกิจถูกนำไปใช้เพื่อการทหารแทนที่จะรับใช้ประชาชน การพัฒนาและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกลับเป็นเรื่องรองต่อจากความมั่นคง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีถูกลดชั้นเป็นเพียงวิทยาการเพื่อการสงครามเท่านั้น สันตะสำนักจะไม่หยุดที่จะผลักดันให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องหยุดยั้งการแข่งขันกันสะสมอาวุธด้วยการเจรจาต่อรองให้เกิดผล และโดยการเรียกร้องให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สันตะสำนักจะยังคงให้กำลังใจการดำเนินงานทุกขั้นตอน แม้กระทั่งกิจการเล็กๆ ในการเสวนาด้วยเหตุผลในบรรยากาศที่มีความสำคัญมากเช่นนี้

อย่างไรก็ตามเนื้อหาการเสวนาเพื่อสันติภาพ ไม่อาจถูกลดความสำคัญลงไปเป็นเพียงการประณามการแข่งขันกันสะสมอาวุธ แต่เป็นการแสวงหาระเบียบระหว่างประเทศที่มีความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น มีฉันทามติในเรื่องการแบ่งปันทรัพยากรอย่างเสมอภาคมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าทราบว่า การเสวนาดังกล่าว ซึ่งส่วนหนึ่งรวมถึงการเสวนาระหว่างประเทศซีกโลกภาคเหนือและภาคใต้ด้วย มีความสลับซับซ้อน จึงต้องดำเนินการต่อเนื่องอย่างแน่วแน่เพื่อเตรียมเงื่อนไขเพื่อสันติภาพที่แท้จริงในขณะที่เรากำลังก้าวเข้าสู่สหัสวรรษใหม่

ข้อเรียกร้องต่อผู้นำ

11. หลังจากที่ได้พิจารณาสภาพต่างๆ แล้ว สารของข้าพเจ้ามุ่งเรียกร้องให้รับการทำทลายของการเสวนาเพื่อสันติภาพเป็นประการสำคัญ

ในลำดับแรก ข้าพเจ้าขอส่งสารนี้ถึงท่านผู้นำประเทศและรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนของท่านได้รับทราบถึงสันติภาพในสังคมที่แท้จริง ขอให้ท่านทั้งหลายเปิดโอกาสให้แก่เงื่อนไขทั้งหมดเพื่อการเสวนา และได้ดำเนินความพยายามโดยไม่ยินยอมประนีประนอม แต่ให้ส่งเสริมประโยชน์ส่วนรวมของประเทศในระยะยาว ด้วยเสรีภาพและอิสรภาพ ขอให้ท่านดำเนินการเสวนานี้ด้วยความเสมอภาคกับประเทศอื่นๆ และช่วยฝ่ายต่างๆ ที่ขัดแย้งกันในการหาหนทางเพื่อการเสวนาเพื่อการคืนดีและสันติภาพบนความยุติธรรมที่สมเหตุสมผล

ข้าพเจ้าเรียกร้องท่านนักการทูตด้วย ซึ่งโดยอาชีพเฉพาะของท่าน นอกเหนือจากเรื่องอื่นๆ แล้ว คือการจัดการประเด็นขัดแย้ง และแสวงหาหนทางแก้ไขโดยการเสวนาและการเจรจา เพื่อหลีกเลี่ยงการหันไปหาอาวุธ หรือเพื่อประกาศภาวะสงคราม นี่คือนโยบายแห่งความมูมานะและการเพียรทน ซึ่งสันตะสำนักเห็นคุณค่ามากที่สุดด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า สันตะสำนักเองก็ดำเนินความพยายามสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งสันตะสำนักแสวงหาเพื่อนำไปสู่การเสวนาโดยถือเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการเอาชนะความแตกต่าง

เหนืออื่นใด ข้าพเจ้าปรารถนายืนยันความมั่นใจในตัวท่าน ผู้นำและสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ในช่วงเวลาสิบปีที่ผ่านมา องค์การของท่านมักจะตกเป็นเป้าหมายหลักของความพยายามครอบงำโดยประเทศที่ต้องการควบคุมองค์การเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม ยังคงเป็นความจริงเสมอที่ความหลากหลายของความรุนแรง การแบ่งแยก และการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดมาจากความสัมพันธ์ทวิภาคี เป็นโอกาสให้องค์การระหว่างประเทศดำเนินการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมขององค์การอย่างมีคุณภาพ แม้กระทั่งการปฏิรูปบางจุดบางส่วนของโครงสร้างขององค์การเพื่อตอบสนองต่อสภาพความเป็นจริงใหม่ๆ และเพื่อให้มีพลังที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าองค์การของท่านจะเป็นองค์การระดับโลกหรือภูมิภาคก็ตาม องค์การของท่านมีโอกาสพิเศษที่จะปฏิบัติพันธกิจของตนตามวัตถุประสงค์เริ่มต้นอย่างครบถ้วน ตามกฎบัตรและหน้าที่ของตน คือ เป็นเวทีและเครื่องมือที่ดีที่สุดสำหรับการเสวนาที่แท้จริงเพื่อสันติภาพ องค์การเหล่านี้จะต้องไม่ยินยอมให้ถูกครอบงำด้วยอคติและความสิ้นหวัง แต่องค์การเหล่านี้มีโอกาสในการยืนยันว่าองค์การเป็นศูนย์กลางแห่งการเผชิญหน้า ที่ซึ่งเราหวัง

ว่าจะได้มีการตั้งคำถามต่อการกระทำที่ปรากฏในการแลกเปลี่ยนทางการเมือง เศรษฐกิจ การเงิน และวัฒนธรรม

ข้าพเจ้ายังเรียกร้องเป็นพิเศษต่อท่านที่ทำงานด้านสื่อมวลชน เหตุการณ์น่าเศร้าที่เกิดขึ้นในโลกในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้ยืนยันความสำคัญของความคิดเห็นเพื่อมิให้ความขัดแย้งขยายตัวเป็นสงคราม อันที่จริง ประชาคมสามารถหยุดยั้งแนวโน้มสงคราม หรือในทางตรงกันข้าม สนับสนุนแนวโน้มดังกล่าวให้ไปถึงจุดแตกหักได้ ปัจจุบันนี้ ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบการกระจายเสียงวิทยุ และโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ท่านมีบทบาทสำคัญมากในงานด้านนี้ ข้าพเจ้าขอให้กำลังใจมายังท่านผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ และแสดงความเห็นกลาง ยืนยันความถูกต้อง ตระหนักถึงปัญหา และท่าทีของแต่ละฝ่ายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและการเสวนาระหว่างกลุ่ม ประเทศ และความก้าวหน้าทางอารยธรรม

ในท้ายที่สุด ข้าพเจ้าขอส่งสารถึงชายและหญิงทุกคน และเยาวชน พวกเขามีโอกาสขจัดอุปสรรคของความเห็นแก่ตัว การไม่เข้าใจ และความก้าวร้าว ด้วยวิธีการที่เธอทำได้ด้วยการเสวนาทุกวัน ในครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชนของท่าน ในสมาคม ในเมืองของท่าน ในภูมิภาคของท่าน โดยจะต้องไม่ลืมองค์การเอกชนด้วย การเสวนาเพื่อสันติภาพเป็นหน้าที่ของทุกคน

ข้อเรียกร้องเป็นพิเศษสำหรับคริสตชน

12. และในที่นี้ ข้าพเจ้าแนะนำท่านที่เป็นคริสตชนเป็นพิเศษ ให้ทำหน้าที่ของท่านในการเสวนานี้ตามความรับผิดชอบที่เป็นของท่าน ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเปิดใจ ตรงไปตรงมาและยุติธรรมตามที่เมตตาธรรมของพระคริสต์เรียกร้อง และปฏิบัติความรับผิดชอบนี้อย่างไม่หยุดหย่อน ด้วยการยืนยันและมีความหวังตามความเชื่อของท่าน ท่านเองก็รู้ถึงความจำเป็นของการกลับใจและการภาวนาเพราะอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างความยุติธรรมและสันติภาพสามารถพบได้ในจิตใจมนุษย์ และในความบาป (เทียบ พระธรรมปฐมว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 10) ดังเช่นที่พบในหัวใจของกาอินเมื่อเขาปฏิเสธการเสวนากับอาเบลน้องชายของเขา (เทียบ ปฐม 4:6-9) พระเยซูเจ้าสอนเราให้รู้จักฟัง แบ่งปัน กระทำต่อผู้อื่นดังเช่นที่ท่านต้องการให้ผู้อื่นกระทำต่อเรา การขจัดความแตกต่างเมื่อเราเดินทางด้วยกัน (เทียบ มธ 5:25) และการให้อภัย เหนือสิ่งอื่นใด โดยอาศัยการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนพระชนมชีพ พระองค์ทรงมาเพื่อไถ่กู้เราให้พ้นจากความบาปที่ทำให้เราขัดแย้งกับผู้อื่น และทรงประทานสันติสุขของพระองค์แก่เรา ทรงทำลายกำแพงที่แบ่งแยกประชาชาติลงเสีย นี่คือเหตุผลว่าทำไมพระศาสนจักรไม่ยอมหยุดที่จะวอนขอพระเจ้าได้ทรงประทานพระพรแห่งสันติภาพแก่มนุษย์ตามที่สารสำหรับปีที่แล้วเน้นเอาไว้

ประชาชนจะไม่ถูกปิดกั้นมิให้เข้าใจกันและกัน หรือถูกแยกออกจากกันและกันอีกต่อไป ดังเช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่หอบาเบล (เทียบ ปฐม 11:7-9) ในกรุงเยรูซาเล็ม ในวันพระจิตเจ้าเสด็จลงมา พระจิตเจ้าทรงกระทำให้อัครสาวกรุ่นแรกของพระเยซูเจ้าให้ค้นพบหนทางสู่สันติภาพในภราดรภาพโดยการก้าวข้ามความหลากหลายของภาษาพูด พระศาสนจักรยังคงเป็น *ประจักษ์พยานของความหวังอันยิ่งใหญ่*

ขอให้คริสตชนตระหนักในกระแสเรียกของตนมากยิ่งขึ้น ทวนกระแสลมและกระแสน้ำ ซึ่งในคืนวันคริสต์มาส พระเจ้าได้ทรงมอบหมายเราเป็นชุมชนพาสทอรัลแห่งสันติภาพนี้

พร้อมกับบรรดาคริสตชน ขอให้มนุษย์ทั้งชายและหญิงที่มีน้ำใจดีได้สามารถแบกรับ *ความท้าทายในยุคสมัยของเรา* นี้ แม้กระทั่งท่ามกลางสถานการณ์ที่มีความยากลำบากมากที่สุดก็ตาม กล่าวคือ ขอให้พวกเขาสามารถกระทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม และอุทิศตนเพื่อเป้าหมายนี้ พร้อมกับเชื่อมั่นเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่หนทางที่ขจัดซึ่งภัยคุกคามของสงคราม นั่นคือ *การเสวนาเพื่อสันติภาพ*

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1982

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2